

การประยุกต์หลักไตรสิกขาเพื่อใช้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต*

An Application of The Trisikkha Principles to Prepare An Annual
Action Plan of Administrators and Teachers under The Office of
Education Phuket Municipality.

ภดาชไม บัวชุม

Padachamai Bouchoom

ทิพมาศ เสวตวรโชติ

Tippamas Sawetworravhot

สันติ อุนจะนำ

Santi Aunjanam

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย วิทยาเขตศรีธรรมศาสตร์ราช, ประเทศไทย

Mahamakut Buddhist University Srithammasokkaraj Campus, Thailand

E-mail: padachamai.191034@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาระดับการประยุกต์หลักไตรสิกขา 2) เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์หลักไตรสิกขา และ 3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะของการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต ใช้รูปแบบวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัยจำนวน 225 คน ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น และแบบอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 40 ข้อ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว One way Anova

ผลการวิจัย พบว่า

1. ระดับการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกชั้น

* Received 14 December 2022; Revised 17 December 2022; Accepted 30 December 2022

2. ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต เมื่อจำแนกเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะ ได้แก่ ผู้บริหารและครูควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ผู้ที่เกี่ยวข้องก่อนแล้วจึงนำไปสู่การกำหนดวางแผน แผนปฏิบัติการประจำปีทุกปี โดยอาจจะมีการเพิ่มลดโครงการหรือกิจกรรมที่ตอบสนองจุดเน้นซึ่งควรรับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและนำมาเป็นแนวทางหรือปรับปรุงแก้ไข โดยเมื่อขึ้นปฏิบัติ ควรมีปฏิทินการดำเนินงาน มีการวางแผนล่วงหน้าก่อนทำโครงการหรือกิจกรรมอย่างน้อย 2 สัปดาห์ และเมื่อเสร็จสิ้นควรติดตามโครงการและผลที่เกิดขึ้น

คำสำคัญ: หลักไตรสิกขา, แผนปฏิบัติการประจำปี, ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

The objectives of this research were 1) to study the level of application of the threefold principle, 2) to compare the application of the threefold principle, and 3) to study the suggestion of the application of the threefold principle. to prepare an annual action plan of administrators and teachers Under the Office of Education Phuket City Municipality using a quantitative research model A sample of 225 people was used in this study by stratified random sampling. and simple The tools used were 40 items of 5-point scaled questionnaires. Statistics used in data analysis were frequency, percentage, mean, standard deviation, t-test and one-way ANOVA test.

The research results found that

1. Level of application of the threefold principle to prepare an annual action plan of administrators and teachers Under the Office of Education Phuket City Municipality Overall, it was at a high level in every step.

2. Comparison of the application of the threefold principle to prepare an annual action plan of administrators and teachers Under the Office of Education

Phuket City Municipality When classified by gender, age, education level and position, they were significantly different at the .05 level, while work experience was not different.

3. Suggestions: Administrators and teachers should provide training to educate those involved first. and then leads to the planning Annual action plan every year There may be more or less projects or activities that respond to the focus, which should be informed of the suggestions from the basic education committee and bring them as guidelines or improvements. by when the practice There should be a calendar of operations. It is planned at least 2 weeks in advance of the project or activity, and upon completion, the project and its results should be monitored.

Keyword: Trisikkha Principles, Action Plan, School administrators

บทนำ

สถานศึกษาเป็นสถานที่ที่มีบทบาทเกี่ยวข้องกับกระบวนการเรียนรู้ เพื่อความเจริญงอกงาม ของบุคคลและสังคม โดยการถ่ายทอดความรู้ การฝึก การอบรม การสืบสานทางวัฒนธรรม โดยมีผู้บริการสถานศึกษา หมายความว่า บุคลากรวิชาชีพ ที่รับผิดชอบการบริหารสถานศึกษาแต่ละแห่งของรัฐและเอกชน ทำหน้าที่ในการบริหารกิจกรรมต่างๆ ที่บุคคลหลายคนร่วมกันดำเนินการ เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน รวมทั้งสถานศึกษา ต้องมีการเป็นการกระจายอำนาจไปสู่ท้องถิ่น และสถานศึกษาให้มากที่สุด ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องมีการเปลี่ยนวัฒนธรรมองค์กร จากการคอยรับคำสั่งจากหน่วยงานระดับสูง มาเป็นบริหารโดยริเริ่มและสนองความต้องการจำเป็นของโรงเรียนเอง (สมาน อัครภูมิ, 2549, หน้า 15)

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 ในหมวด 3 การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ มาตรา 9 การบริหารราชการเพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐให้ สอนราชการต้องจัดทำแผนปฏิบัติราชการไว้เป็นการล่วงหน้า เป็นการกำหนดแผนปฏิบัติราชการของสวนราชการตาม และจะต้องมีรายละเอียดขั้นตอนระยะเวลาและงบประมาณที่จะต้องใช้ในการดำเนินการของแต่ละขั้นตอน เป้าหมายของภารกิจ ผลสัมฤทธิ์ของภารกิจ และตัวชี้วัดความสำเร็จของภารกิจและให้มีการ

ติดตามและประเมินผลการปฏิบัติตามแผนปฏิบัติการ และต้องเผยแพร่ให้ข้าราชการและประชาชนทราบทั่วกัน (ราชกิจจานุเบกษา, 2546, หน้า 10) โดยสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ เพื่อใช้เป็นกรอบในการดำเนินงานในปีงบประมาณนั้นๆ และเพื่อให้สอดคล้องกับระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่ารายได้ และการจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2562 ทำให้สถานศึกษาทราบว่า จะต้องทำอะไรบ้าง ถึงจะช่วยสนับสนุนให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของนโยบายและทิศทางการพัฒนาประเทศดังกล่าว (องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2562, หน้า 13)

ปัญหาในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ขาดการมีส่วนร่วมตั้งแต่กระบวนการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมเป็นการวิเคราะห์สภาพองค์การ หรือหน่วยงานในปัจจุบัน เพื่อค้นหาจุดแข็ง จุดจุดอ่อน โอกาส อุปสรรค หรือสิ่งที่อาจเป็นปัญหาสำคัญในการดำเนินงานสู่สภาพที่ต้องการในอนาคต การดำเนินการตามแผนปฏิบัติการมีหลายโครงการที่ไม่ได้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในระยะเวลาที่กำหนด และมีข้อสังเกตในเรื่องการเขียนโครงการบางโครงการที่ลักษณะเป็นงานที่ทำเป็นประจำมีระยะเวลาเริ่มต้นแต่ไม่มีระยะเวลาดำเนินการสิ้นสุดที่ชัดเจน เมื่อมีการดำเนินโครงการแล้วเสร็จจะมีการรายงานสรุปผลการดำเนินโครงการ แต่ไม่มีการประเมินและรายงานผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติการประจำปีในภาพรวมทำให้ไม่มีข้อมูลว่าผลการดำเนินงานตามแผนปฏิบัติการในรอบปีที่ผ่านมาได้ผลออกมาเป็นอย่างไร มีปัญหาและข้อเสนอแนะเพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับวางแผนปฏิบัติการประจำปีในปีต่อไปอย่างไรโครงการใดที่ควรดำเนินการต่อหรือควรมีโครงการใหม่หรือไม่ซึ่งส่งผลให้การจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีในปีต่อไปไม่สอดคล้องกับปัญหาที่พบในปีการศึกษาที่ผ่านมา (กณิษฐา สุภาศรี, 2560, หน้า 6) ส่งผลให้คุณภาพของโรงเรียนตามมาตรฐานการศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ.2561 ที่มีจำนวน 3 มาตรฐาน มีผลการประเมินไม่น่าพึงพอใจ แต่เมื่อมองดูงบประมาณที่ใช้ แต่ละปีงบประมาณใช้ไปมากกว่า 90% ของงบประมาณทั้งหมดที่ได้รับการจัดสรรตามโครงการต่าง ๆ รวมทั้งการเบิกจ่ายอาจจะขัดกับกฎหมายหรือระเบียบหนังสือสั่งการต่างๆ ทำให้ผู้ปฏิบัติเสี่ยงต่อการถูกดำเนินคดีในฐานการปฏิบัติหน้าที่โดยมิชอบ ทั้งนี้ จะเห็นได้ว่าแผนปฏิบัติการประจำปี เป็นการคิดก่อนทำ ทำให้หน่วยงานดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการภายในเวลาที่กำหนด การดำเนินงานจะประสบผลสำเร็จมากหรือน้อยเพียงใดขึ้นอยู่กับ การวางแผน หากวางแผนดีก็เท่ากับดำเนินงานสำเร็จไปแล้วกว่าครึ่ง ซึ่งสอดคล้องกับหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาที่เน้นเกี่ยวกับหลักไตรสิกขาเพื่อใช้ในการ

ปฏิบัติงาน คือ หลักการพัฒนาชีวิตเพื่อให้ประสบความสำเร็จเป็นคนสมบูรณ์แบบตามแนวพุทธไตรสิกขา จึงจัดอยู่ใน มรรค (ธรรมที่ควรเจริญ) คือ ควรทำให้เกิดมีขึ้น เพื่อใช้เป็นเครื่องมือพัฒนาชีวิต ไตรสิกขา แปลว่า สิกขา 3 หมายถึง ข้อปฏิบัติที่ต้องศึกษา 1 อย่าง คือ 1) อธิสัสสิกขา สิกขา คือ ศีลอันยิ่ง 2) อธิจิตตสิกขา สิกขา คือจิตอันยิ่ง หมายถึง สมาธิ 3) อธิปัญญาสิกขา สิกขา คือ ปัญญาอันยิ่ง

ผู้วิจัยในฐานะเป็นหัวหน้าฝ่ายที่รับผิดชอบเกี่ยวกับการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีสู่การนำไปปฏิบัติ และเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย สาขาการบริหารการศึกษา จึงสนใจที่จะศึกษาเกี่ยวกับการประยุกต์หลักไตรสิกขาเพื่อนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปใช้ในสถานศึกษา ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต เพื่อพัฒนางานที่รับผิดชอบให้มีประสิทธิภาพมากที่สุด

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต
2. เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต เมื่อจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่ง
3. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษา เรื่อง การประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต เป็นการวิจัยเชิงเชิงปริมาณ (Quantitative Research) จากแบบสอบถาม (Questionnaire)

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต ประกอบด้วย 7 โรงเรียน และ 3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 458 คน (กองการเจ้าหน้าที่, 2564, หน้า 15)

กลุ่มตัวอย่างใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต จำนวน 225 คน สำหรับการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง ใช้การเปิดตารางสำเร็จรูป ของเครซีและมอร์แกน (Robert V. Krejcie & Daryle W. Morgan) ด้วยวิธีการสุ่มแบบแบ่ง ชั้น (Stratified Random Sampling) และวิธีการสุ่มแบบอย่างง่าย (Simple Random Sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถาม (Questionnaire) แบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปสำหรับถามผู้ให้ข้อมูลคำตอบ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check List) เกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่ง

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามระดับความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครู เกี่ยวกับ การประยุกต์หลักไตรสิกขาเพื่อใช้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมการ วางแผน 2) ขั้นดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี 3) ขั้นอนุมัติแผนปฏิบัติการประจำปี 4) ขั้นนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปปฏิบัติ 5) ขั้นติดตามประเมินผล โดยนำหลักพุทธธรรม ไตรสิกขาอันได้แก่ ศีล สมาธิ และปัญญา ทั้งสามหลักหรือหลักใดหลักหนึ่งเข้ามาประกอบการ บริหารควบคู่ไปการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งหลักไตรสิกขาประกอบด้วย หัวข้อ ดังนี้

1. หลักศีล (ศีลสิกขา) เป็นข้อปฏิบัติสำหรับฝึกอบรม
 2. หลักสมาธิ (จิตตสิกขา) เป็นการกำหนดจิตให้แน่วแน่มั่นคง
 3. หลักปัญญา (ปัญญาสิกขา) เป็นการกระทำให้เกิดความรู้แจ้งเห็นจริงในธรรมที่ควรรู้
- ควรเห็น

3. การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือในการวิจัยด้วยการศึกษาหลักการ แนวคิด และ ทฤษฎี แล้วนำเครื่องมือที่ได้รับการตรวจสอบแก้ไขแล้วไปทดสอบหาคุณภาพด้วยการหาความ เทียงตรงเชิงเนื้อหา (IOC) โดยนำเครื่องมือให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบทั้งหมดจำนวน 3 คน จากนั้นนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำผู้เชี่ยวชาญไปทดลองใช้ (Try out) กับ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน (โรงเรียนเทศบาลเมืองป่าตอง (บ้านโสน้ำเย็น) เทศบาลเมืองป่าตอง) เพื่อหาคุณภาพความ

เชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามโดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α Alpha coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ 0.70 ขึ้นไป เพื่อจัดทำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์เพื่อนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยประสานงานนำส่งหนังสือถึงสถานศึกษาสังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต เพื่อแจ้งประสงค์ขอความอนุเคราะห์จัดการเก็บรวบรวมข้อมูล จากนั้นส่งลิงก์แบบสอบถามให้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งในส่วนของสถานศึกษา หรือกลุ่มตัวอย่างใดไม่สามารถส่งคำตอบแบบสอบถามได้ ผู้วิจัยจะทำการติดตามเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป สถานภาพของกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการแจกแจงความถี่ (Frequency) และหาร้อยละ (Percentage)

วิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 เกี่ยวกับการประยุกต์หลักไตรสิกขาเพื่อใช้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต นำมาวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) นำแบบสอบถามที่สมบูรณ์มาหาร้อยละจากจำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม

วิเคราะห์การประยุกต์หลักไตรสิกขาเพื่อใช้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต จำแนกเพศ และตำแหน่ง โดยใช้ t-test (Independent Samples)

วิเคราะห์การประยุกต์หลักไตรสิกขาเพื่อใช้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต จำแนกอายุ ระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน โดยการใช้ทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (F-test One-way ANOVA)

วิเคราะห์ข้อมูลเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์หลักไตรสิกขาเพื่อใช้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต ข้อมูลจากแบบสอบถามปลายเปิด วิเคราะห์โดยการจัดกลุ่มใช้สถิติค่าความถี่ตามองค์ประกอบของหลักไตรสิกขา และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงพรรณนาวิธี โดยเขียนลักษณะความเรียง

ผลการวิจัย

1. ระดับการปฏิบัติโดยตรวจสอบจากความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต ที่มีต่อการการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต ที่ตอบแบบสอบถามการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต โดยส่วนมากเป็นเพศหญิง จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 64.89 ด้านเพศชาย จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 35.11 มีอายุ 41-50 ปี จำนวน 83 คน คิดเป็นร้อยละ 36.89 อายุมากกว่า 50 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 27.11 อายุ 31-40 ปี จำนวน 61 คน คิดเป็นร้อยละ 27.11 อายุ 20-30 ปี จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 8.89 ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 163 คน คิดเป็นร้อยละ 72.44 ระดับการศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 54 คน คิดเป็นร้อยละ 24.00 ระดับการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 3.56 ประสบการณ์ในการทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 71.56 ประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 28.44 ตำแหน่ง ครู จำนวน 205 คน คิดเป็นร้อยละ 91.11 และตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 8.89

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$ S.D. = 0.62) โดยเรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาต่ำสุด ได้แก่ ขั้นนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปปฏิบัติ อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.32$ S.D. = 0.56) ขั้นอนุมัติแผนปฏิบัติการประจำปี อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.29$ S.D. = 0.64) ขั้นดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$ S.D. = 0.60) ขั้นติดตามประเมินผลอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.25$ S.D. = 0.61) และขั้นขึ้นเตรียมการวางแผนอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.10$ S.D. = 0.71)

2. เปรียบเทียบการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต จำแนกเพศ ประสบการณ์ในการทำงาน ตำแหน่ง อายุ และระดับการศึกษา

ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต จำแนกเพศ โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายชั้น พบว่า ชั้นติดตามประเมินผล แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต จำแนกประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมไม่แตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายชั้น พบว่า ชั้นดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และชั้นติดตามประเมินผล แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต จำแนกตำแหน่ง โดยรวมแตกต่างกัน และเมื่อพิจารณาเปรียบเทียบรายชั้น พบว่า ชั้นดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีไม่แตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต จำแนกอายุ โดยรวมไม่ต่างกัน และเมื่อพิจารณารายชั้น พบว่า ชั้นดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีแตกต่างกัน

ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต จำแนกระดับการศึกษา โดยรวมต่างกัน และเมื่อพิจารณารายชั้น พบว่า ชั้นดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี และชั้นอนุมัติแผนปฏิบัติการประจำปี ไม่แตกต่างกัน

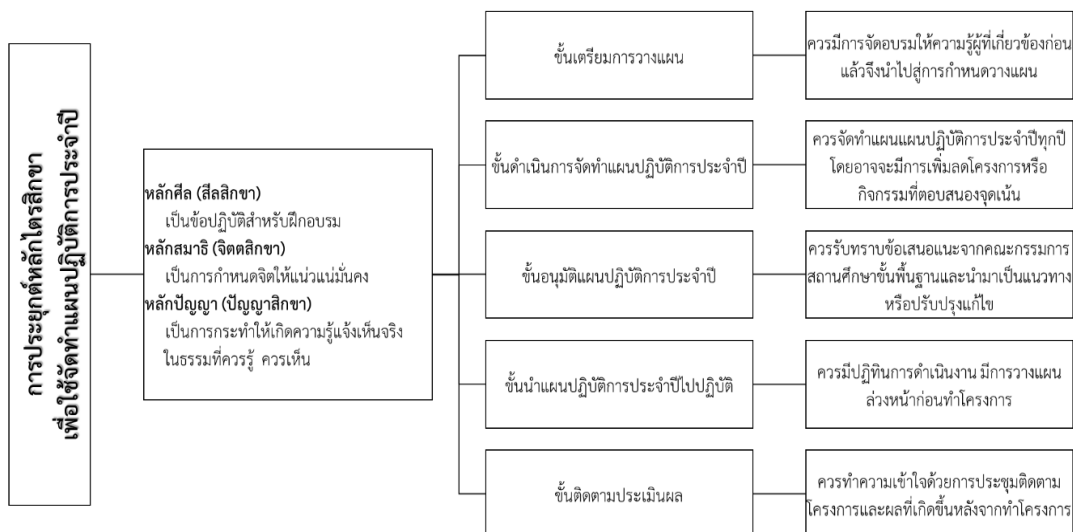
ผลความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต จำแนกระดับการศึกษา โดยชั้นเตรียมการวางแผน แตกต่างกัน 2 คู่ ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี-ปริญญาตรี และปริญญาตรี-สูงกว่าปริญญาตรี ชั้นนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปปฏิบัติ แตกต่างกัน 2 คู่ ได้แก่ ต่ำกว่าปริญญาตรี-สูงกว่าปริญญาตรี และปริญญาตรี-สูงกว่าปริญญาตรี และชั้นติดตามประเมินผล แตกต่างกัน 1 คู่ ได้แก่ ปริญญาตรี-สูงกว่าปริญญาตรี

3. ข้อเสนอแนะการประยุกต์หลักไตรสิกขาเพื่อใช้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต

จากการวิเคราะห์ผลงานวิจัย เรื่อง การประยุกต์หลักไตรสิกขาเพื่อใช้จัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ตพบว่าได้
ข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการวางแผน ผู้บริหารและครูควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ผู้ที่เกี่ยวข้อง
ก่อนแล้วจึงนำไปสู่การกำหนดวางแผนหรือทิศทางการพัฒนาโรงเรียน
2. ขั้นดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ผู้บริหารและครูควรจัดทำแผน
แผนปฏิบัติการประจำปีทุกปี โดยอาจจะมีการเพิ่มลดโครงการหรือกิจกรรมที่ตอบสนองจุดเน้น
หรือต้องการแก้ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
3. ขั้นอนุมัติแผนปฏิบัติการประจำปี ผู้บริหารและครูควรรับทราบข้อเสนอแนะจาก
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและนำมาเป็นแนวทางหรือปรับปรุงแก้ไขโครงการหรือ
กิจกรรมให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้
4. ขั้นนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปปฏิบัติ ผู้บริหารและครูควรมีปฏิทินการดำเนินงาน
มีการวางแผนล่วงหน้าก่อนทำโครงการหรือกิจกรรมอย่างน้อย 2 สัปดาห์ เพื่อให้การดำเนินงาน
เป็นไปอย่างราบรื่น
5. ขั้นติดตามประเมินผล ผู้บริหารและครูควรทำความเข้าใจด้วยการประชุมติดตาม
โครงการและผลที่เกิดขึ้นหลังจากทำโครงการไปแล้ว เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินผลและ
สามารถนำเป็นข้อมูลในการดำเนินโครงการของปีถัดไปได้

แผนภาพแสดงการสังเคราะห์ผลการวิจัยที่ค้นพบ

อภิปรายผล

1. ระดับการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหาร และครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกชั้น และเมื่อเรียงลำดับตามค่าเฉลี่ยระดับการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีจากมากไปน้อย ได้แก่ ขั้นนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปปฏิบัติ ขั้นอนุมัติแผนปฏิบัติการประจำปี ขั้นดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ขั้นติดตามประเมินผล และขั้นเตรียมการวางแผน ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารและครูประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีอย่างสอดคล้องกัน จึงมีค่าเฉลี่ยใกล้เคียงกันมาก และค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของวรวิทย์ ขาวฟอง (2562) ศึกษาวิจัยการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษา เขต 36 ผลการวิจัย พบว่า สภาพการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนมัธยมศึกษาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน (วรวิทย์ ขาวฟอง, 2563) และสอดคล้องกับงานวิจัยของกรรณิการ์ เก่งวินิจ (2560) ศึกษาวิจัยการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปี การศึกษาของบุคลากรโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทร วิโรฒประสาธน์มิตร (ฝ่ายมัธยม) ผลการวิจัย พบว่า บุคลากรมีส่วนร่วม

วมในการจัดทำโครงการโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน (กรรณิการ์ เก่งวินิจ, 2560, หน้า 73) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี เป็นการดำเนินงานโดยบูรณาการหลักไตรสิกขา ที่เป็นข้อศึกษาและปฏิบัติ 3 ประการที่เป็นหลักสำหรับศึกษา ฝึกหัดอบรมกาย วาจา จิตใจ และปัญญา ให้มีความพร้อมต่อการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ศิล คือ การพัฒนาที่เริ่มจากร่างกาย วาจา อันเป็นส่วนภายนอกที่เห็นได้ง่าย ให้มีสภาวะปกติ และให้เกิดความสงบเรียบร้อยในกลุ่ม ในสังคม สมานธิ คือ การพัฒนาด้านจิตใจ ที่มีความตั้งมั่น เข้มแข็งพร้อมกล้าต่อการเผชิญปัญหาอุปสรรค และช่วยส่งเสริมให้ปัญญาได้ทำงานอย่างอิสระคล่องแคล่ว สามารถแก้ไขปัญหาลักษณะต่าง ๆ ได้ และปัญญา คือ การศึกษาที่ฝึกหรือพัฒนาในด้านการรู้ความจริง หาแนวทางในการหาความรู้ที่ถูกต้องและนำมาสู่การปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยรายได้และรายจ่ายเงินของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2562 หรือหนังสือสั่งการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งให้สถานศึกษาในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ต้องเกิดจากปัญหาและความต้องการของบุคลากรและโรงเรียน รวมทั้งลักษณะของแผนปฏิบัติการประจำปีที่ดี ต้องมีความชัดเจนและให้เห็นถึงความต้องการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นใน 1 ปี ซึ่งต้องมีวัตถุประสงค์ของโครงการหรือกิจกรรมที่ชัดเจน เข้าใจง่ายและนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. การเปรียบเทียบการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต เมื่อจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่ง

โดย ผู้บริหารและครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง ที่ต่างกัน มีการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยวรวิทย์ ขาวฟอง (2562) ศึกษาวิจัยการศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36 ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบระดับสภาพและปัญหาการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนมัธยมศึกษา จำแนกตามขนาดของโรงเรียน โดยรวมทุกด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 (วรวิทย์ ขาวฟอง, 2563, หน้า 113) และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุดเฉลี่ย ยืนยง (2563) ศึกษาวิจัยการศึกษาปัญหาและแนวทางการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปปฏิบัติในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4 พบว่า ผลการเปรียบเทียบปัญหาการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปปฏิบัติพบว่า ผู้บริหารและครูที่มีสถานภาพและระดับการศึกษาต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ในการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนคร ภูเก็ต ที่ต้องจัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานประจำปี ซึ่งได้บรรจุโครงการหรือ กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาคุณภาพการศึกษา แต่ด้วยเทศบาลนครภูเก็ตมีสถานศึกษา 2 ประเภท คือ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และโรงเรียน ที่ต้องจัดการศึกษาของนักเรียนตั้งแต่ระดับก่อน ประถมศึกษา (อายุ 3-6 ปี) ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ทำให้ผู้บริหาร สถานศึกษาและครูมีความแตกต่างกัน (สุดเฉลียว ยืนมั่น, 2563, หน้า 103)

3. ข้อเสนอแนะการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต

1) ขั้นเตรียมการวางแผน โดยผู้บริหารและครูควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ก่อนแล้วจึงนำไปสู่การกำหนดวางแผนหรือทิศทางการพัฒนาโรงเรียน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ก่อนเริ่มวางแผนซึ่งเป็นกระบวนการคิดก่อนทำต้องมีความรู้ หรือข้อมูลสารสนเทศพื้นฐานก่อน ซึ่งตรงกับ ปัญญา หรือการศึกษาที่ฝึกหรือพัฒนาในด้านการรู้ความจริง

2) ขั้นดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ผู้บริหารและครูควรจัดทำแผน แผนปฏิบัติการประจำปีทุกปี โดยอาจจะมีการเพิ่มลดโครงการหรือกิจกรรมที่ตอบสนองจุดเน้น หรือต้องการแก้ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ทั้งนี้อาจ เนื่องมาจาก เป็นขั้นที่จะเพิ่มลดโครงการหรือกิจกรรมที่มีความสำคัญทั้งในแง่ของพัฒนา การศึกษาหรือเกี่ยวข้องกับการงบประมาณรายจ่ายประจำปี ซึ่งตรงกับศีล หรือการฝึกอบรมใน ด้านความประพฤติ ระเบียบ วินัย ความสุจริต

3) ขั้นอนุมัติแผนปฏิบัติการประจำปี ผู้บริหารและครูควรรับทราบข้อเสนอแนะจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและนำมาเป็นแนวทางหรือปรับปรุงแก้ไขโครงการหรือ กิจกรรมให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เป็นขั้นตอนที่ต้องนำเสนอผู้ เกี่ยวข้องพร้อมทั้งชี้แจงในประเด็นที่คณะกรรมการสงสัย ซึ่งตรงกับศีลที่เกี่ยวข้องกับกฎ หมาย และระเบียบของกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ที่ระบุให้ต้องม ีการขออนุมัติแผนปฏิบัติการประจำปีก่อนสิ้นปีงบประมาณ จากนั้นให้สถานศึกษาประกาศใช้ แผนปฏิบัติการประจำปีให้ประชาชนทราบโดยทั่วกัน

4) ชำนาญแผนปฏิบัติการประจำปีไปปฏิบัติ ผู้บริหารและครูควรมีปฏิทินการดำเนินงาน มีการวางแผนล่วงหน้าก่อนทำโครงการหรือกิจกรรมอย่างน้อย 2 สัปดาห์ เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่น ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เป็นขั้นของการปฏิบัติตามโครงการหรือกิจกรรมที่ต้องการดำเนินการเพื่อแก้ปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งตรงกับสมาธิหรือการศึกษาที่ฝึกในด้านจิต หรือระดับจิตใจ ได้แก่การพัฒนาคุณสมบัติต่างๆ ของจิต

5) ขั้นตอนติดตามประเมินผล ผู้บริหารและครูควรทำความเข้าใจด้วยการประชุมติดตามโครงการและผลที่เกิดขึ้นหลังจากทำโครงการไปแล้ว เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินผลและสามารถนำเป็นข้อมูลในการดำเนินโครงการของปีถัดไปได้ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก เป็นขั้นของการเปรียบเทียบวัตถุประสงค์กับผลลัพธ์ที่ได้ดำเนินมาแล้วตามโครงการ เพื่อหาข้อดีหรือสิ่งที่ต้องพัฒนาต่อไปอีก ซึ่งตรงกับศีล ที่เกี่ยวข้องกับผลหรือความประพฤติดังเกิดจากเหตุและส่งผลให้เกิดผลกระทบที่เกิดจากการดำเนินงานตามโครงการหรือกิจกรรม

องค์ความรู้ใหม่

การศึกษา เรื่อง การประยุกต์หลักไตรสิกขาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วผู้วิจัยได้ ทำการสังเคราะห์มาเป็นปัจจัยส่วนบุคคลของผู้บริหารสถานศึกษาและครู ได้แก่ 1) เพศ 2) อายุ 3) วุฒิการศึกษา 4) ประสบการณ์ในการทำงาน และ 5) ตำแหน่งที่ทำให้เกิดการประยุกต์หลักไตรสิกขาเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งประกอบด้วย 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) ขั้นเตรียมการวางแผน 2) ขั้นตอนการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี 3) ขั้นตอนอนุมัติแผนปฏิบัติการประจำปี 4) ชำนาญแผนปฏิบัติการประจำปีไปปฏิบัติ 5) ขั้นตอนติดตามประเมินผล โดยนำหลักพุทธธรรมไตรสิกขาอันได้แก่ ศีล สมาธิ และปัญญา ทั้งสามหลักหรือหลักใดหลักหนึ่งเข้ามาประกอบการบริหารควบคุมไปการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ซึ่งหลักไตรสิกขาประกอบด้วย หัวข้อ ดังนี้

1. หลักศีล (ศีลสิกขา) เป็นข้อปฏิบัติสำหรับฝึกอบรม
2. หลักสมาธิ (จิตตสิกขา) เป็นการกำหนดจิตให้แน่วแน่มั่นคง
3. หลักปัญญา (ปัญญาสิกขา) เป็นการกระทำให้เกิดความรู้แจ้งเห็นจริงในธรรมที่ควรรู้

ควรเห็น

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. ระดับการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต พบว่า ระดับการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต โดยรวมอยู่ในระดับมากทุกชั้น

2. การเปรียบเทียบการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต เมื่อจำแนกตามตัวแปรเพศ อายุ ระดับการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และตำแหน่ง พบว่า ผู้บริหารและครูที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วน ประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะการประยุกต์หลักไตรสิกขา เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต ได้แก่

1) ขั้นเตรียมการวางแผน ผู้บริหารและครูควรมีการจัดอบรมให้ความรู้ผู้ที่เกี่ยวข้อง ก่อนแล้วจึงนำไปสู่การกำหนดวางแผนหรือทิศทางการพัฒนาโรงเรียน

2) ขั้นดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปี ผู้บริหารและครูควรจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีทุกปี โดยอาจจะมีการเพิ่มลดโครงการหรือกิจกรรมที่ตอบสนองจุดเน้น หรือต้องการแก้ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน ด้วยกระบวนการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

3) ขั้นอนุมัติแผนปฏิบัติการประจำปี ผู้บริหารและครูควรรับทราบข้อเสนอแนะจาก คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและนำมาเป็นแนวทางหรือปรับปรุงแก้ไขโครงการหรือ กิจกรรมให้สำเร็จตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

4) ขั้นนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปปฏิบัติ ผู้บริหารและครูควรมีปฏิทินการดำเนินงาน มีการวางแผนล่วงหน้าก่อนทำโครงการหรือกิจกรรมอย่างน้อย 2 สัปดาห์ เพื่อให้การดำเนินงาน เป็นไปอย่างราบรื่น

5) ขั้นติดตามประเมินผล ผู้บริหารและครูควรทำความเข้าใจด้วยการประชุมติดตาม โครงการและผลที่เกิดขึ้นหลังจากทำโครงการไปแล้ว เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินผลและ สามารถนำเป็นข้อมูลในการดำเนินโครงการของปีถัดไปได้

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูได้นำหลักกรรมไตรสิกขา ทั้ง 5 ชั้น ไปใช้เพื่อจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีได้อย่างสอดคล้องต่อไป ซึ่งควรมุ่งเน้นที่ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นของครูและนักเรียนให้มากยิ่งขึ้น

2) ควรสร้างความตระหนักและจัดอบรมให้กับบุคลากรของโรงเรียนเพื่อสร้างความเข้าใจและให้ความรู้เบื้องต้นในการเตรียมข้อมูลเพื่อดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีให้เป็นระบบและเป็นปัจจุบัน เพื่อให้การดำเนินการเตรียมการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีมีประสิทธิภาพ

3) สถานศึกษาควรมีการบูรณาการโครงการตามตัวชี้วัดของหน่วยงานต้นสังกัด เพื่อให้สามารถดำเนินการตามภาระงานของต้นสังกัดได้อย่างครบถ้วน และประหยัดงบประมาณในการดำเนินการของโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาแนวปฏิบัติที่ดีหรือนวัตกรรมการบริหารจัดการแผนปฏิบัติการประจำปีของหน่วยงานที่ประสบความสำเร็จที่มีการประยุกต์ใช้หลักธรรมอย่างเป็นรูปธรรม

2) ควรมีการศึกษาตัวแปรอื่นๆ เช่น วิทยฐานะของครู หรือขนาดของโรงเรียน

เอกสารอ้างอิง

กนิษฐา สุภาศรี. (2560). แนวทางการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนบ้านเตียนอง อำเภอสอด จังหวัดเชียงใหม่. เชียงใหม่ : โรงเรียนบ้านเตียนอง.

กรรณิการ์ เก่งวินิจ. (2560). ศึกษาวิจัยการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดทำโครงการตามแผนปฏิบัติการประจำปีการศึกษาของบุคลากรโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม). กรุงเทพมหานคร : โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร (ฝ่ายมัธยม).

กองการเจ้าหน้าที่. (2564). พนักงานครู พนักงานจ้างตามภารกิจ สังกัดสำนักการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต ประจำปีงบประมาณ 2564. ภูเก็ต : สำนักการศึกษา เทศบาลนครภูเก็ต.

ราชกิจจานุเบกษา. (2546). พระราชกฤษฎีกา ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารบ้านเมือง พ.ศ 2546. ม.ป.พ.

- วรวิทย์ ขาวฟอง. (2563). การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 36. เพาะ : มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สมาน อัครภูมิ. (2549). การบริหารการศึกษาสมัยใหม่ : แนวคิด ทฤษฎีและการปฏิบัติ. อุบลราชธานี : อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สุดเฉลี่ย ยืนมั่น. (2563). การศึกษาปัญหาและแนวทางการนำแผนปฏิบัติการประจำปีไปปฏิบัติในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 4. บุรีรัมย์ : มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์.
- องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2562). ชักซ้อมแนวทางการทบทวนแผนพัฒนาการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัด. กรุงเทพมหานคร.